

עמ"ת 74396/06/20 - מדינת ישראל נגד אחמד מרקה, מחמד אדעים

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמ"ת 74396-06-20 מדינת ישראל נ' מרקה(עציר) ואח'

בפני כבוד השופט אביגדור דורות
העוררת:
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד איתי שמואלי
מפרקליטות מחוז ים (פלילי)
נגד
המשיבים:
1. אחמד מרקה (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד יעקב קמר
2. מחמד אדעים

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) מיום 30.6.20 בתיק מ"ת 62019-06-20 בגדרה נקבע כי המשיב 1 יעצר בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים המשפטיים, בשכונת שועפט בירושלים, בפיקוח אביו או אשתו. להבטחת קיום התנאים נקבעו ערבות צד ג', התחייבות עצמית והפקדה במזומן. כמו כן, נקבעו איסורים ומגבלות נוספים, כמפורט בפסקה 27 להחלטה.

2. ביחס למשיב 2, נקבע בהחלטת בית המשפט קמא מאתמול (כב' השופט הבכיר יהושע צימרמן) כי הדיון יידחה ליום 9.7.20, כאשר התנאים שנקבעו עד כה לגביו, יישארו על כנם. הובהר למשיב זה כי הדיון יתקיים לגופו של עניין, אף אם לא יוסדר עד אז נושא ייצוגו. הערר שלפניי נוגע גם להחלטת בית המשפט קמא בעניינו של משיב 2.

3. כתב האישום בפרשה הזו הוגש כנגד שישה נאשמים, כאשר נאשמות 5 ו-6 הן חברות בע"מ. על פי כתב האישום, מסוף שנת 2018 ועד לחודש יוני 2020, קשרו הנאשמים קשר לקבל במרמה תשלומים עבור שירותי אספקת מפעילי עגורני צריח מוסמכים ולהשיא רווחים, באופן שבו חברו יחדיו לשם זיוף תעודות זהות ורישיונות מפעילי עגורני צריח והצבתם של מתחזים באתרי בנייה שונים ברחבי הארץ. בכתב האישום צוין כי המשיב 1 ונאשם מס' 2 (שעניינו נידון בנפרד) הם אחים המנהלים ביחד ולחוד את נאשמות 5 ו-6 הרשומות על שמו של נאשם 2. בכתב האישום נטען כי המשיב 1 הינו הממונה על הקצאת מפעילי עגורן צריח לאתרי העבודה השונים. ביחס למשיב 2 (הנאשם 4 בכתב האישום) נטען כי הוא ונאשמים נוספים הועסקו כסדרנים אצל נאשמות 5 ו-6, באופן שבו הם פועלים בשמן ותחת הנחיותיהם והוראותיהם של המשיב 1 ונאשם 2. כתב האישום מיחס למשיבים ביצוע ריבוי עבירות של קבלת דבר בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לפשע, זיוף, שימוש במסמך מזויף, רשלנות במכונה והפרה של פקודת הבטיחות בעבודה. למשיבים 1 ו-2 וכן לנאשם 3, מיוחסות גם עבירות של שיבוש הליכי חקירה.

עמוד 1

4. בהחלטת בית המשפט קמא צוין (פסקה 14) כי במהלך הדיון ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים, הציע בית משפט קמא לצדדים להסכים לכך שהמשיב 1 יעצר בפיקוח אלקטרוני וזאת נוכח העובדה שהוא נתון היה בתנאי מעצר אלו עד מעצרו כעת ובינתיים תוכל ההגנה להיערך לקראת דיון בבקשה ולעניין בחומר הראייתי שהיקפו רב מאוד. העוררת שללה הצעה זו וטענה כי אין בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני כדי לאיין את מסוכנות המשיב 1, משום חלקו בכתב האישום ובשים לב לעבירות השיבוש המיוחסות לו באישום מס' 3. בדיון מיום 28.6.20 הסכים ב"כ המשיב 1 כי לצורך הבקשה למעצר עד תום ההליכים, קיימות ראיות לכאורה להוכחת הנטען בכתב האישום. בית המשפט ציין בהחלטתו כי בהתאם לכתב האישום שהוגש, חלקו של משיב 1 הינו מרכזי וכן כי נסיבות אישום 3 מבססות מימד של חומרה נוסף למעשים. עוד נקבע, כי יש במעשים המיוחסים למשיב 1 כדי להעמיד את הציבור בסיכון גבוה. יחד עם זאת, נקבע כי אין משמעות הדברים כי לא ניתן בנסיבות המקרה לאיין את מסוכנות המשיב 1 אלא בדרך של מעצר ממש עד תום ההליכים. צוין בהחלטה, כי יתר המעורבים אינם עצורים כאשר משיבים 3 ו-4 אף אינם בתנאים מגבילים של מעצר בית וכי יתר הנאשמים שוחררו כולם עוד בשלב מעצר הימים. באשר לעילת השיבוש, הפנה בית המשפט קמא לעובדה כי גם למשיבים 3 ו-4 מיוחסת עבירה זו במסגרת אישום 3 אולם משיבים אלו אינם נמצאים כלל תחת הגבלת תנועה, אלא תחת איסורים עליהם הסכימו הצדדים כמפורט בפסקה 11 להחלטה.

5. בית המשפט ציין בהחלטתו ביחס למשיב 1 כי הוא נעדר עבר פלילי מכל סוג, נשוי ואב לשני ילדים רכים בשנים כאשר אשתו נמצא כעת בהריון. נקבע כי טעם נוסף למתן הוראה בדבר מעצר בפיקוח אלקטרוני נעוץ בהיקפו הרב של חומר הראיות, אשר משמעותו היא כי המשיב 1 ישהה במעצר ממש במשך מספר חודשים. עוד צוין, כי העבירות המיוחסות למשיב 1 אינן מחייבות קבלת תסקיר מעצר וממילא הוראה על קבלת תסקיר תערך זמן רב נוכח מצב החירום והפעילות המצומצמת של שירות המבחן. עוד צוין כי על בית המשפט לבחון ביתר שאת את חיוניות המעצר על פי תקנות החירום. נקבע כי נוכח כל האמור לעיל, ניתן לשקול חלופת מעצר בעניינו של משיב 1 וכי מעצר בפיקוח אלקטרוני, לצד פיקוח אנושי מתאים, ייתן מענה מספק להפחתת הסיכון במקרה זה. אביו של המשיב ואשתו נחקרו על ידי ב"כ העוררת ועל ידי בית המשפט בעצמו ונמצאו אנשים אחראים אשר הותירו רושם חיובי ורציני על בית המשפט קמא. צוין כי אביו של המשיב הינו אדם סמכותי שיש בכוחו להוות מפקח סמכותי כלפיו. בית המשפט קמא ציין כי הוא ער לכך כי אביו של המשיב פיקח עליו במסגרת תיק תעבורה קודם וכי במהלך המעצר בפיקוח אלקטרוני, התבצעו העבירות המיוחסות למשיב בתיק זה. מסקנת בית המשפט בהחלטתו היא כי מעצר בפיקוח אלקטרוני לצד פיקוח אנושי של אחד מהמפקחים שהוצעו, בכוחו להפיג את החשש להמשך התנהגות עוברת חוק מצדו של משיב 1.

6. לטענת העוררת, שגה בית המשפט קמא כשמצא להשיב את המשיב 1 לאותו מקום ממנו ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, לרבות תחת אותו מפקח. עוד נטען כי היה מקום להזמין תסקיר של שירות המבחן אשר יצביע על הנסיבות מאז מעצרו של המשיב באזור אלקטרוני בתיק התעבורה; על התאמת המפקחים ועל השאלה אם ניתן לאיין את המסוכנות. עוד נטען כי שגה בית המשפט קמא כשהורה על מעצר המשיב באזור אלקטרוני בטרם עינה ההגנה בחומר הראיות. לטענת העוררת, לא היה מקום לתת משקל לטענות ההגנה בדבר השפעת היקף חומר הראיות הרב על ההחלטה בעניינו של משיב 1 וזאת נוכח המסוכנות העומדת על הפרק וכן לאור החשש משיבוש הליכי המשפט.

7. לאחר שבחנתי את החלטת בית המשפט קמא ואת טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט בעניינו של המשיב 1. למסקנה זו מספר טעמים, כמפורט להלן.

8. בכל הנוגע להשבתו של המשיב 1 למעצר בפיקוח אלקטרוני תחת פיקוח אנושי של אביו, והטענה כי פיקוח זה נכשל, כאשר עלה בידי המשיב 1 לבצע לכאורה עבירות המיוחסות לו בתיק זה, בזמן שהוא בפיקוח אביו בתיק התעבורה, אציין כי מטרת האזוק בתיק התעבורה הייתה בראש ובראשונה למנוע מן המשיב לנהוג ברכב ולסכן בכך את הציבור. העובדה כי אביו של המשיב לא היה מודע לתוכן שיחות הטלפון שערך המשיב 1 בהיותו במעצר בפיקוח אלקטרוני, אינה שומטת את הבסיס מהחלטת בית המשפט קמא. בהחלטה נקבע איסור על שימוש באינטרנט באמצעות מחשב או טלפון ואיסור להשתמש בטלפון נייד, לרבות איסור יצירת קשר, בין במישרין ובין בעקיפין, עם מי מהמעורבים בפרשה עד להחלטה אחרת. בנוסף, נקבע איסור על עיסוק באספקת עובדי כוח אדם להפעלת עגורנים והרחקה מאתרי בניה עד להחלטה אחרת.

9. בכל הנוגע לאי הזמנת תסקיר מעצר, אציין כי אין מניעה לשחרר לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני ללא תסקיר, כאשר נסיבות המקרה מאפשרות זאת. יש לקחת בחשבון כי הזמנת תסקיר מעצר יוצרת עומס על שירות המבחן, בוודאי בתקופה זו כאשר קיימות מגבלות, עקב נגיף הקורונה, על מלאכתו של שירות המבחן. לעניין זה ראו את בש"פ 478/12 פריח אל אעסם נ' מדינת ישראל (23.1.12) פסקה 18.

10. בכל הנוגע לטענה כי שגה בית המשפט בהחלטה שניתנה בטרם עיון ההגנה בחומר הראיות, הרי שצדק בית המשפט כאשר הסתמך על העובדה שב"כ המשיב 1 הודה בקיומן של ראיות לכאורה, לצורך הדיון בבקשה, וכן כאשר נתן נפקות למשך הזמן הרב שיהיה על המשיב 1 להישאר עצור, ככל שיתקיים דיון בראיות לכאורה לאחר צילום החומר הרב, לימוד החומר והדיון בחומר זה.

11. כידוע, גם כאשר קיימת עילת מעצר ואף בעבירות חמורות, על בית המשפט לבחון אפשרות לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר (בש"פ 2567/18 מדינת ישראל נ' פלוני (27.3.18)); בש"פ 369/17 ואזנה נ' מדינת ישראל (23.5.17)). כידוע, מעצר אינו מקדמה על חשבון העונש ומצוות המחוקק היא כי בית המשפט לא יורה על מעצרו של נאשם אלא אם נוכח כי לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה (בש"פ 1911/11 רועי נווה נ' מדינת ישראל (22.3.11)). משמצא בית המשפט כי יש טעם בבחינת חלופת מעצר, עליו לבחון את החלופה הפרטנית המוצעת ואם היא עומדת במטרה לאור הנסיבות (בש"פ 9109/09 אבו זייד נ' מדינת ישראל (24.11.09)). כגון דא, ראוי לייחס משקל נכבד להתרשמותו של הערכאה הדיונית, שבחנה באופן יסודי את פרטי חלופת המעצר והתרשמה ישירות מהמפקחים המוצעים (בש"פ 3839/04 מדינת ישראל נ' בחירי (25.4.04)).

12. בית המשפט קמא התייחס בהחלטתו, בין היתר, לפסיקה בתיק מ"ת 10384-11-19 עאמור סנוקרט ואח' נ' מדינת ישראל (27.11.19). באותו מקרה ניתנה החלטה בעניינו של משיב לגביו ציין בית משפט השלום בראשון לציון כי אין חולק כי הוא הואשם בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, משך תקופה ארוכה, בצוותא עם אחרים, ותוך הפעלת מנגנון משמעותי של מצגי שווא בפני חברות קבלניות שונות, במקומות שונים ברחבי הארץ, על רקע הפעלת עגורנים במשך תקופה ארוכה, כאשר את העגורנים הפעילו לכל הפחות תשעה מפעילי עגורנים נעדרים כל רישוי להפעלתם וזאת לצד העדר רישיון של החברה להפעלת עגורנים, שמשמעותה העמדה בסיכון של ממש את הציבור. למשיב באותו מקרה היו הרשעות קודמות, כאשר הרשעתו האחרונה הייתה משנת 2015. בית משפט השלום

בראשון לציון קבע כי על אף שהמשיב שם ביצע לכאורה את העבירות המיוחסות לו כשהוא מצוי במעצר בית מלא, בהתאם להחלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים, ותוך הפרת הוראה חוקית, יש במעצר בפיקוח אלקטרוני משום מענה להפחתת הסיכון ממנו. בית המשפט ציין באותו עניין כי קיימות אינדיקציות לשיבוש מהלכי חקירה, מעשים שבחלקם הואשם אותו משיב בכתב האישום. בהחלטה הנ"ל צוין כי העבירות המיוחסות לאותו משיב אינן מחייבות קבלת תסקיר שירות המבחן והואיל ודחיית הדיון לקבלת תסקיר תביא להמשך מעצר למשך מספר שבועות, הדבר אינו הכרחי בנסיבות העניין. ב"כ העוררת ניסה לאבחן בדיון שהתקיים היום בין המקרה שלפני לבין עניינו של עאמר סנוקרט, אולם לא מצאתי כי מדובר באבחנות משמעותיות בעלות משקל. בנוסף, יש לציון, כי לא הוגש ערר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה באותו עניין.

13. לאור כל האמור, אני סבור שאין מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא בעניין המעצר בפיקוח אלקטרוני. יחד עם זאת, יש מקום להתערב בתנאים שנקבעו להבטחת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני. ראשית, כל החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני צריכה לכלול צו איסור יציאת המפוקח מן הארץ, כאמור בסעיף 22 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), תשנ"ו-1996. שנית, יש לערוך שינוי בסכומים שנקבעו ביחס להפקדה וההתחייבות העצמית. לעניין זה מקובלות עלי קביעותיו של בית משפט השלום בראשון לציון במ"ת 10384-11-19 שם נקבע בהחלטה מיום 5.12.19 כי המשיב יפקיד ערובה במזומן בסך 40,000 ₪ וכי הוא יחתום על ערבות עצמית בסך 50,000 ₪.

14. לסיכום עניינו של משיב 1, הערר בעניין מעצרו בפיקוח אלקטרוני נדחה. יחד עם זאת נקבע, כי על המשיב להפקיד ערובה במזומן בסך של 40,000 ₪, מתוכם 20,000 ₪ ישמשו כתנאי לשחרור והיתרה תופקד תוך 30 ימים מהיום. בנוסף, המשיב יחתום על התחייבות עצמית על סך 50,000 ₪. בנוסף לתנאים שקבע בית משפט קמא, יתווספו הוראות אלה: 1. מוצא בזאת צו איסור יציאה מן הארץ נגד המשיב. 2. דרכונו של המשיב יופקד בידי המשטרה, אלא אם כן הוא הופקד כבר, כתוצאה ממעצרו בפיקוח אלקטרוני בתיק התעבורה.

15. הדיון היום אמור היה להתקיים גם בעניינו של משיב 2 (הנאשם 4), אולם התברר כי לא עלה בידי המזכירות ליצור עמו קשר ולהודיע לו על ההחלטה שניתנה אתמול בערב, בדבר קיום הדיון היום. משום כך, נקבע דיון נוסף בעניינו של משיב זה ליום 7.7.20 בשעה 12:00. על המזכירות לעשות מאמץ על מנת להודיע למשיב זה (שאינו מיוצג), על מועד הדיון החדש. לדיון יוזמן מתורגמן לערבית.

המזכירות תשלח ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט' תמוז תש"פ, 01 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

אביגדור דורות, שופט